

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig
Salisburgi, 1693

12. De Cognatione Legali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61596)

TITULUS XII.
De Cognatione Legali.

SUMMARI A.

1. Quid cognatio legalis?
2. Quid & quotuplex sit adoptio?
3. Tantum arrogatio inducit impedimentum.
4. Inter quas arrogatio inducat impedimentum de jure canonico?
5. Inter quas etiam de jure civili?
6. Requisita ad adoptionem.
7. Et in omne prolium non nascitur impedimentum.

Cognatio Legalis dicitur, quæ primitus a Legibus Civilibus est inventa, & deinde per Sacros Canones recepta *in. unico. h. t. c. 1. caus. 30. q. 3.* Estque illa, quæ oritur ex adoptione. Adoptio vero dicitur actus legitimus, per quem is, qui filius non est, in filium assumitur.

Dividitur in arrogationem & adoptionem in specie. Arrogatio dicitur, quando homo sui juris auctoritate principis in filium assumitur, ac in arrogantis potestatem & familiam transit. Adoptio vero in specie, quando quis in sui patris naturalis vel in potestate remanens in filium auctoritate interioris magistratus assumitur §. 1. & ibi interpretes *inst. de Adoptione.*

Nascitur porro impedimentum dirimens legalis cognationis ex communi DD. non ex qualibet adoptionis specie, sed tantum ex arrogatione, tum quia illa conjunctio personarum, quæ subest in arrogatione, non reperitur in adoptione in specie, cum tantum arrogatus in potestatem arrogantis quique familiam sicut filius naturalis transeat: tum quia in arrogatione propter simultaneam cohabitationem occasione matrimonii contrahendi magnum fuisset incontinentiæ periculum, nisi leges matrimonium prohibuissent & ita omnem prætextum suspectæ conversationis sustulissent;

aut denique, quia impedimenta extendenda non sunt, cum impediunt libertatem matrimonii valde favorabilem, & consequenter odiosa reputantur. *Sanch. lib. 7. disp. 63. n. 9. Zoccl. h. t. n. 2.*

Quod attinet ad personas, inter quas propter hanc cognationem matrimonium consistere non potest, sciendum est, in Canonibus non reperiri aliam prohibitionem expressam, quam inter adoptantem & adoptatum, inter filium vel filiam naturalem adoptantis & filium vel filiam adoptivam. *d. c. 1. caus. 30. q. 3. c. unico. h. t.*

In legibus tamen Civilibus major est & extensior prohibitio, quam etiam de jure canonico sequimur: quia tum *ex dict. cap. 1.* tum ex Rubricâ *hujus tit. quæ de Cognatione legali* inscribitur, leges generaliter in hæc materiâ à SS. Canonibus approbantur, sicut & alias, quod deest juri Canonico, aliquando ex Civili suppletur, si utrumque eandem materiâ pertractet. *c. 1. de Novj operis nuntiatione. Panorm. ad rubricam hujus tit. num. 1.* & communiter alii.

Igitur imprimis inter eos, qui per adoptionem sibi loco parentum & liberorum esse caperunt, matrimonium etiam finitâ arrogatione contrahi non potest, velut inter adoptantem & adoptatum, ejusque liberos & descendentes, inter adoptantem & adoptati uxorem, tanquam inter socerum & nurum, & vice versâ, inter adoptatum & uxorem adoptantis tanquam inter novercam & privignum, *L. adoptivus 14. c. L. quin etiam. ss. ff. de Ritû nuptiar.* Deinde in lineâ collateralis sive inter eos, qui fratrum & sororum locum obtinent, eo usque se extendit impedimentum, quousque patria potestas, proinde inter adoptatum & filiam naturalem adoptantis matrimonium consistere non potest, durante adoptione & patriâ potestate.

Nec obstat, quod ex post facto per emancipationem aut mortem adoptantis possit hoc impedimentum cessare, non enim propterea matrimonium ab initio nulliter contractum convalescet, nisi novus consensus accedat; habet enim hic locum regula, quod ab initio nullum est, tractu temporis convalescere non potest. *c. non firmatur. 18. de Regulis Juris in 6.* sicut si in alio impedimento dispensatio impetretur, postquam matrimonium jam contractum est.

Verum si filia emancipata, adoptio post mortem adoptantis aut emancipationem adoptati finita, aut si filia naturalis tantum, id est, illegitima, adeoque nunquam in potestate patris fuerit, matrimonium cum ea valide contrahetur. *l. per adoptionem. 17. §. 1. ff. de Ritu nuptiar. c. unie. h. t.*

Inter ipsos adoptatos ab eodem patre matrimonium non reperitur aliqua lege expressè prohibuitum. Unde quidam probabiliter docent, posse filium adoptatum ducere filiam adoptatam, quia impedimenta dirimentia, cum sint odiosa & restringenda, sine textu expresso etiam ex paritate rationis non sunt facile constituenda. *Sanch. d. l. n. 28. Zoes. h. t. n. 6.*

6 Postremo ex hæcenus dictis facile colligitur non statim censeri aliquem adoptatum & legaliter cognatum, si forsan ex misericordia in defectu propriorum parentum tanquam filius alimentetur, nisi solemnitates juris interveniant, videlicet ut arrogans 18. annis sit major arrogato, ut si impubes sit arrogatus, causæ cognitio adhibeatur, an expediat pupillo arrogatio, ut auctoritas principis accedat, & alia, quæ præscribuntur, *in §. cum autem. 3. Inst. de Adopt. §. l. 2. §. l. final. C. eod.*

7 Deinde quamvis in Germania unio prolium (En Kindtschafft oder Erbverbi Deurung) species sit adoptionis, ejusdemque solemnitates requirat teste *Gail. Lib. 2. ob-*

serv. 125. n. 6. §. 8. Nihilominus vix puto, exinde non nasci impedimentum legalis cognationis: quia, ut prædictum, unio omnis adoptio causal impedimentum, legalis unio non tam fit propter maiorem conjunctionem personarum, quam propter maiorem, ut diversorum matrimoniorum, ut utriusque aequaliter in bonis tam paternis, quam maternis succedant. Quare si vidua ducatur viduam, & ambo jam prius ex alio matrimonio habeant liberos, quos deinde conjunctionem jungant, non obstante conjunctione adhuc inter eos matrimonium contrahi poterit, cum enim hæc unio prolium, ut iure scripto incognita; & tantum de consuetudine introducta, leges nihil de consuetudine introducere, sine textu autem expresso constituerunt, sine textu autem expresso aliquod impedimentum statueri non conveniens videtur. *Aust. consuetud. de Triente & Sem. 58.*

TITULUS XIII. De eo, qui cognovit consanguineam uxoris sue vel sponsæ.

SUMMARIUM.

1. Quid Incestus?
2. Superveniente post matrimonium (substanti) finitate per copulam incestus non perit, quæ perdit sui ex generalibus ditionibus.
3. Pœna incestus non extenditur ad incestum in propria consanguinitate commissum.
4. Textus contrarii explicantur.
5. Incestus etiam post mortem uxoris committi potest, nexas habet constituta pœna.
6. Incestus commissus ultra secundam gradum non habet annexam illam pœnam.
7. Ut incestus in reatu pœna, copula dicitur perfecta.
8. Pœna incestus non extenditur ad peccatum cogitatum spiritibus.
9. Confessorius non tenetur movere incestum, si vincibiliter ignoraverit sui conjugis consanguinitatem.
10. Sponsus committit peccatum cum copula, si sponsa & ostendit impedimentum dirimentem.